

“Vilten is kleien met wol: intuïtief en heel direct”

Oude Engelse schapenrassen, maar ook geiten en zelfs angora-konijnen leveren de grondstoffen voor de Home Couture van ontwerpster Beatrice Waanders: plaids, kussens en spreien van zelfgemaakt vilt.

Uitgerekend de wol van het meest voorkomende schaap in Nederland, het Texelse schaap, is niet erg geschikt om te vervilten. Geeft niks, vindt Beatrice Waanders (38), want die wol is toch maar saai en plattig. Nee, dan het Drents heideschaap, met zijn mooie langharige lokken. Of de Engelse Wensleydale Longwool, haar favoriet, waarvan de wol glanst als zijde, en die krullen heeft van wel dertig centimeter lang, in fraai verlopende grijstinten. De bulk van haar wol krijgt Beatrice na de schapenscheerdatum, zo rond 21 juni, maar van sommige schapen, zoals de Wensleydale, groeit het haar zo snel, dat die ook tussendoor een wolletje kunnen leveren. Eén telefoontje naar de boer volstaat: heeft ze een lichtgrijze tint nodig? Oh, dan kortwiekt-ie schaap Charlie wel even. Beatrice koopt haar wol uitsluitend van hobby-schapenboeren, mensen die goed voor hun kudde zorgen. Inmiddels weten ze allemaal dat ze altijd op zoek is naar mooie wol. Ze geven haar tips over ‘een bijzonder zwart schaap drie boerderijen verderop’, schaffen speciaal voor haar een bepaald dier aan en trekken met haar het veld in om ‘even de beesten te aaien’. Niet zelden ziet ze dan een prachtige beddensprei grazen en wordt de wol ter plekke gereserveerd. Wie vier jaar terug had gezegd dat schapen haar kostwinning zouden worden, had ze voor gek verklaard. Toen was Beatrice nog ambtenaar. >

1 Zijde, en een borstel waarmee wol wordt gekaard: handelbaar gemaakt om het daarna te kunnen spinnen tot breiwool. “Ik vilt vaak breisels mee, maar laat het kaarden en spinnen over aan anderen.” **2** Beatrice legt gewassen wol in het patroon van haar ontwerp. Daarna maakt ze het nat en wordt het voorzichtig gewreven tot het gaat vervilten. **3** Stalenkaart van de wol van verschillende schapen. **4** Uit de wolcollectie Super Nature: kussens River, met de glanzende krullen van het Wensleydale Longwool schaap. In deze serie heeft Beatrice diverse wolsoorten vervilt tot één geheel. **5** Angorakonijn Ush.

The Soft World

Kijk voor de collecties en verkoopadressen op www.thesoftworld.nl.

Na haar studie aan de kunstacademie in Rotterdam werkte Beatrice jarenlang als interieurarchitect voor het ministerie van Buitenlandse Zaken. Ze richtte Nederlandse ambassades en residenties in met ontwerpen van eigen bodem. “Zo kwam ik veel bij ontwerpers over de vloer, en ik werd jaloers: ik wilde zelf ook een product maken!” Als beheerster van de ministeriële stalenkamer ontwikkelt ze een liefde voor stoffen, die wordt aangewakkerd tijdens een reis door Rajasthan: “Ik ontdekte daar de fijnste stoffen, handgemaakt met een grote aandacht voor details.” Weer thuis volgt ze diverse textielcursussen, van batikken tot breien, en belandt dan bij het vilten. “En dat was het. Vilten is als kleien met wol: intuïtief en heel direct, je ziet meteen het resultaat van een handeling en kunt met het vilt doen wat je wilt, tot zelfs het creëren van driedimensionale vormen.” Omdat Beatrice de wol rechtstreeks van de boer betreft, moet ze die eerst flink wassen. Vervolgens wordt de wol gedroogd, in een patroon gelegd, nat gemaakt en – soms dagen – met de hand ‘gewreven’; eerst heel voorzichtig tot de wol in elkaar grijpt, daarna steeds steviger tot de gewenste mate van vervilting. Het zo verkregen stuk wordt nog twee keer gewassen en hier en daar misschien nog wat gewreven of geplukt tot het gewenste eindresultaat. “Wol is een natuurproduct én krimpt; je weet dus nooit precies hoe een ontwerp uitpakt.” >

1 Beatrice vilt vaak andere natuurlijke materialen met de wol mee, zoals katoendraad of deze Aziatische zijde. **2** Uit de angoracollectie Belle Naturelle: delicate gordijnstof Lovely Belle, bestaande uit laagjes zijde-voile, afgezet met plukjes angora en zoetwaterparels. **3** “Ik werk alleen met angorakonijnen van hobbyisten, die goed voor de dieren zorgen. Het haar van angora’s groeit heel snel, ze moeten dus regelmatig worden geknipt.” **4** Plaids en kussens uit de angora collectie Belle Naturelle. **5** Beatrice ontwerpt ook in opdracht. Deze viltten broches werden gemaakt als relatiegeschenk, “maar ik werk liever gróót, bijvoorbeeld aan een viltten wandbekleding.” **6** Angora kussens uit collectie Belle Naturelle. In de bovenste en onderste zijn draad en breisels verwerkt.

“Toen ik voor het eerst angora zag, was ik op slag verliefd”

Diverse proefjes, onder meer met meegevilt breisel (linksboven) en vilt beplakt met oud kant.

1

2

3

4

5

6

In tegenstelling tot schapenlanden als Engeland en Duitsland, lopen er in Nederland niet zo veel bijzondere soorten rond. Een hobbyboer houdt niet veel meer dieren dan tien, twaalf, dus veel keus in wol is er niet, vertelt Beatrice. Gelukkig zijn er nog mohairgeitjes, “zo vrolijk en zacht!” En angorakonijnen. “Voor zover ik weet ben ik de enige ter wereld die het haar van angorakonijnen vervilt. Eigenlijk kan dat ook niet, het is geen wol, maar met een zelfontwikkeld procedé lukt het nu toch. Angora is het zachtst van het zachtste, nog zachter dan mohair, en zó schoon. De kleuren variëren van natuurlijke pastels als sneeuwwit en ijsblauw-grijs tot antraciet. Toen ik het voor het eerst zag, was ik op slag verliefd.” Beatrice is een geboren buitenkind, als klein meisje ging ze al graag op pad met haar ouders en broer. Zij keken vogels, zij plukte bloemen. Niets mooier, vindt de ontwerpster, dan puur natuur. Daarom verft ze de wol en het angorahaar ook niet: “Ik houd veel van kleur, maar probeer juist de natuurlijke tinten zoveel mogelijk naar boven te halen.” Behalve truien breien, gebeurt er in Nederland maar bar weinig met al die mooie schapenwol, concludeerde Beatrice een paar jaar geleden. Met haar eigennuttige label The Soft World wil ze de mensen laten zien hoe mooi dit natuurproduct is. “Dat, en het veldwerk bij de schapenboeren, zijn de aspecten waarvan ik het meest geniet.” Het Drents heideschaap kan haar nog vaak verwachten. <

1 Nadat de losse wol in patroon is gelegd (zie eerste pagina) en natgemaakt, wordt het afgedekt met bubbeltjesplastic om het patroon te fixeren. **2** Het angora kussen Belle’s Sunday Afternoon is een van Beatrices lievelingsontwerpen: “De angora gaat naadloos over van breisel in vilt.” **3** Een zijde-proefje, “om ooit nog eens iets mee te doen.” **4** “Die naaimachine is inmiddels de deur uit; ik zet nu ritsen in met de hand, is veel netter.” **5** Plaid/vloerkleed Heaven van de krullenwol van het Wensleydale Longwool schaap. Op de sofa plaid Landscape van gecombineerde wolsoorten. **6** Een béétje schaap heeft voldoende vacht voor een tweepersoons beddensprei. Deze deken is gemaakt van de wol van het Gotland Pelsschaap.

“Niets mooier, dan puur natuurlijke kleuren”

Links Beatrices vilten jurk. Op de achterwand, v.l.n.r.: lap vilt voor verdere verwerking, plaid Cloud van ruwe en fijne wol en plaid Beautiful Beast, van Drents heideschaapwol. Op de grond zakjes angora.